

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ОП Середня освіта. Інформатика

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

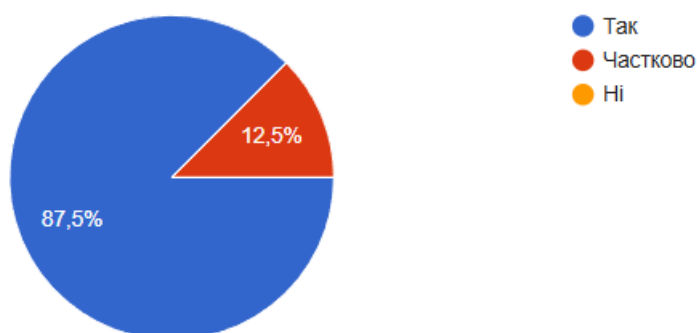
Гарант: доц., к.пед.н. Чорна А.В.

Обговорено на засіданні кафедри інформатики і кібернетики (протокол № 5 від 27.12.2024)

В анкетуванні прийняло участь 32 здобувачі ОП Середня освіта. Інформатика

Чи розумієте Ви сутність поняття академічна доброчесність»?

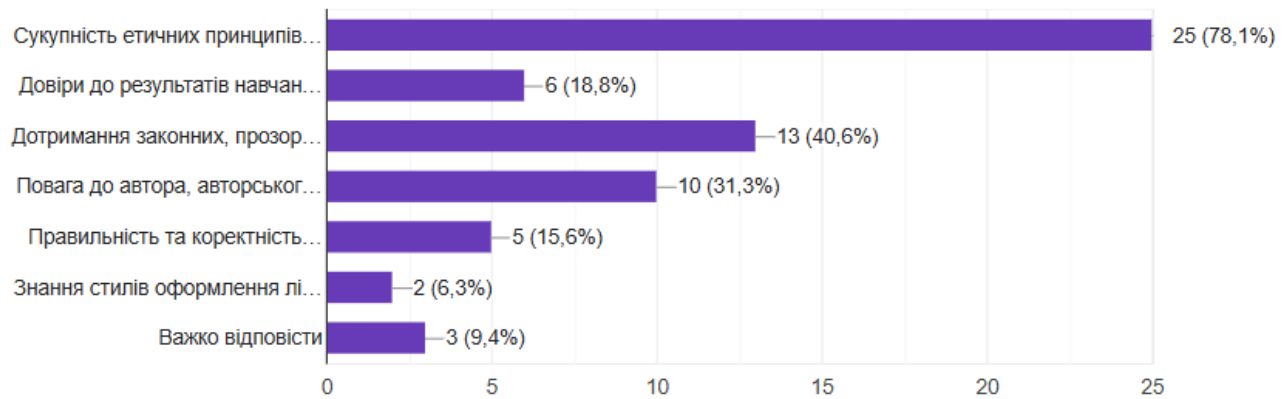
У результаті опитування було отримано такі дані:

Більшість здобувачів зазначили що розуміють сутність поняття академічна доброчесність (87,5%), тоді як 12,5% зазначили, що лише частково розуміють це поняття. Відповідь "Ні" не була обрана жодним учасником.

Це свідчить про доволі високий рівень обізнаності здобувачів з даного питання, хоча наявність частини студентів (12,5%), які мають лише часткове уявлення, вказує на потребу в додатковому роз'ясненні концепції академічної доброчесності.

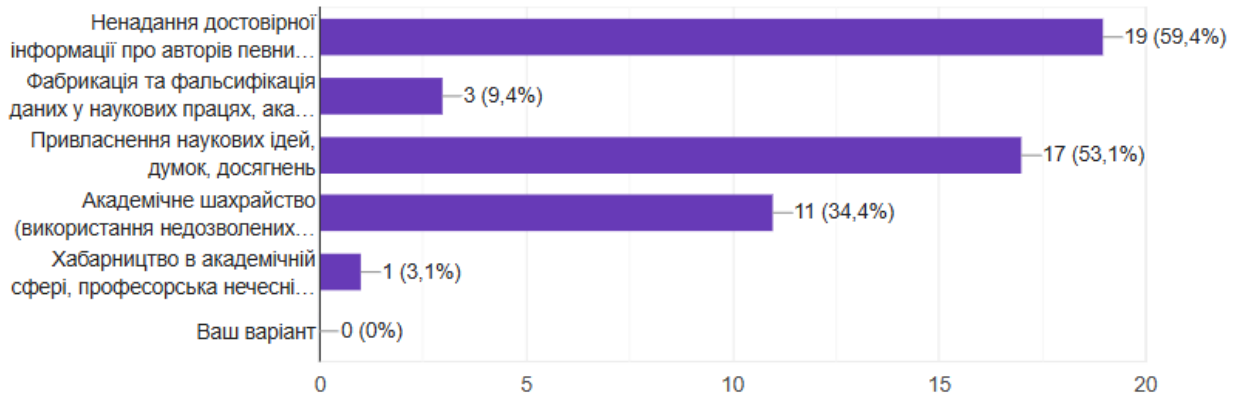
Якщо так, то що саме для вас означає поняття «академічна доброчесність»? (можливі декілька варіантів

Респонденти мали можливість обрати кілька варіантів відповіді, що дозволяє оцінити різні аспекти сприйняття цього поняття.

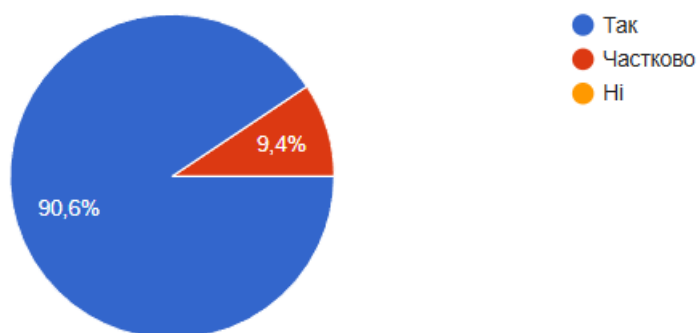
Переважна більшість 78,1% (25 респондентів) визначили, «**академічна доброчесність**» це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності. Це свідчить про те, що більшість студентів мають чітке уявлення про нормативні засади академічної доброчесності. 31,3% (10 осіб респондентів) підкреслюють повагу до автора, авторського тексту та інтелектуального продукту, що є важливим показником усвідомлення проблеми плагіату та авторських прав. 40,6% (13 респондентів) звертають увагу на дотримання прозорих і об'єктивних критеріїв у науковій та освітній практиці, що вказує на розуміння важливості чесного оцінювання та добросовісного підходу до навчання. 15,6% (5 респондентів) акцентують увагу на правильності та коректності цитування авторів, що є важливим для академічного письма та наукових досліджень. 18,8% (6 респондентів) вказали на довіру до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, що свідчить про усвідомлення ролі чесності у формуванні знань. 6,3% (2 респонденти) респондентів обрали варіанти "знання стилів оформлення літературних джерел" та 9,4% (3 респондента) – "важко відповісти".

Що Ви розумієте під поняттям «плагіат»? (можливі декілька варіантів)

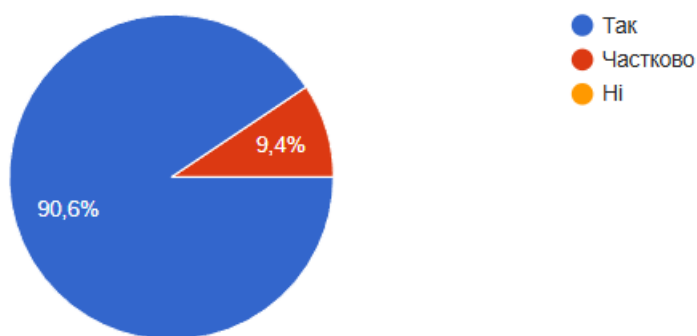
Під поняттям плагіат здобувачі розуміють - ненадання достовірної інформації про авторів певних ідей, текстів, наукових результатів тощо 59,4% (19 респондентів), фабрикація та фальсифікація даних у наукових працях, академічний саботаж 9,4% (3 респондента); привласнення наукових ідей, думок, досягнень 53,1% (17 респондентів), академічне шахрайство (використання недозволених матеріалів, під час виконання навчальних завдань), найпоширенішою формою якого є списування (шпаргалки, сусід, інтернет тощо) 34,4% (11 респондентів), та хабарництво в академічній сфері, що хоч і є серйозним порушенням академічної етики, не зовсім належить до поняття плагіату 3,1% (1 респондент). 0% респондентів надали свій варіант відповіді, що свідчить про те, що запропоновані варіанти повністю охоплюють їхнє розуміння цього поняття.

В університеті діє Положення «Про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Б. Хмельницького». Чи знайомі Ви з ним?

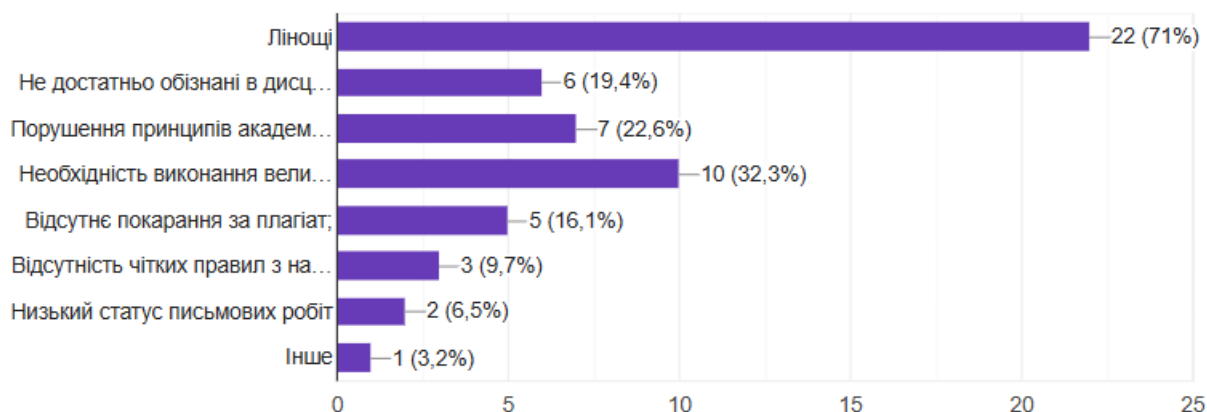
Більшість здобувачів 90,6 (29 респондента) знайомі з діючим положенням «Про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Б. Хмельницького», а 9,4% (3) здобувачів знайомі частково.

Чи ознайомлені Ви з санкціями за порушення академічної доброчесності відповідно діючого законодавства (Закон України про «Освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, стаття 42)?

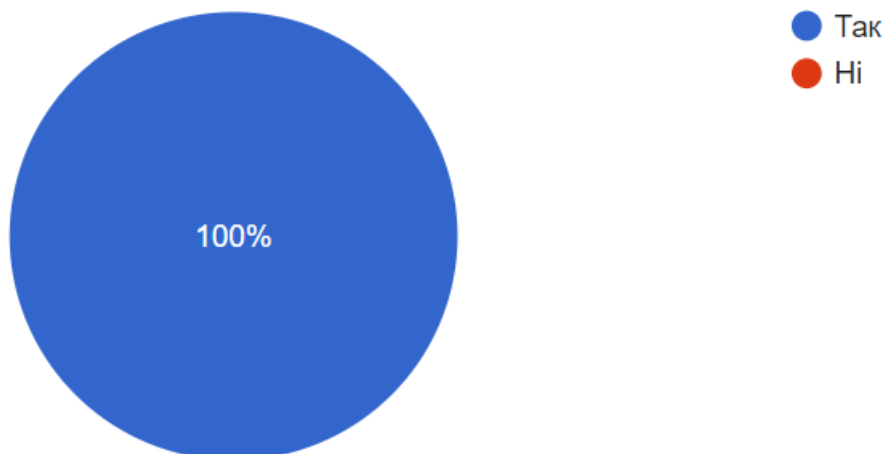
Більшість здобувачів 90,6 (29 респондента) знайомі з санкціями за порушення академічної доброчесності відповідно діючого законодавства, а 9,4% здобувачів знайомі частково.

Які, на Вашу думку, причини академічної недоброчесності існують в студентському середовищі? (можливі декілька варіантів)

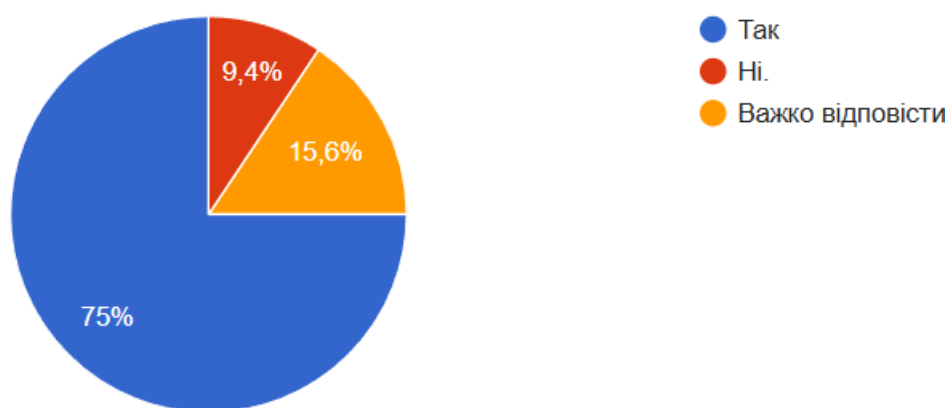
До найбільших причин академічної недоброчесності в студентському середовищі здобувачі віднесли лінощі 71% (22 респондента), не достатньо обізнані в дисциплінах, які викладаються 19,4% (6 респондентів), порушення принципів академічної взаємодії, корпоративної довіри тощо (зниження академічних стандартів, етичних норм) (22,2%); необхідність виконання великого обсягу письмових робіт, які вимагають творчого підходу 32,3% (10 респондентів); відсутність покарання за плагіат 16,1% (5 респондентів); відсутність чітких правил щодо написання робіт та їх оцінювання 9,7% (3 респондента); на низький статус письмових робіт 6,5% (2 респондента) та інше зазначив 3,2% (1 респондент).

Чи проводили викладачі (завідувач кафедри, гарант Вашої освітньої програми) оглядові лекції, консультації з питань дотримання академічної доброчесності?

Здобувачі підтвердили, що викладачі (завідувач кафедри, гарант освітньої програми) проводили оглядові лекції або консультації з питань дотримання академічної доброчесності. Це свідчить про активну роботу закладу освіти в напрямку поширення знань про академічну етику

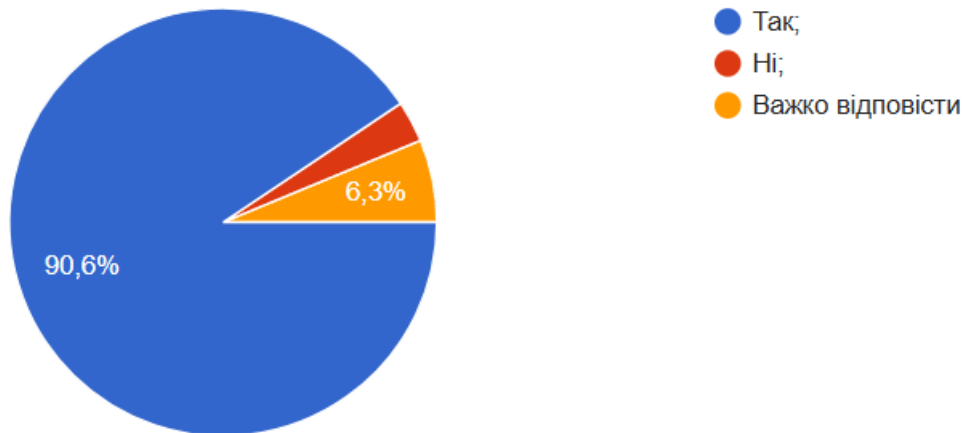
Чи знаєте Ви, що на випусковій кафедрі Вашої освітньої програми є відповідальна особа, яка має повноваження і опікується питаннями академічної доброчесності на кафедрі?

Більшість здобувачів 75% (24 респондента) знають про те що на випусковій кафедрі освітньої програми є відповідальна особа, яка має повноваження і опікується питаннями академічної доброчесності на кафедрі, але 9,4% (3 респондента) опитаних не володіють інформацією та 15,6% (5 здобувачів) вагаються з відповіддю.

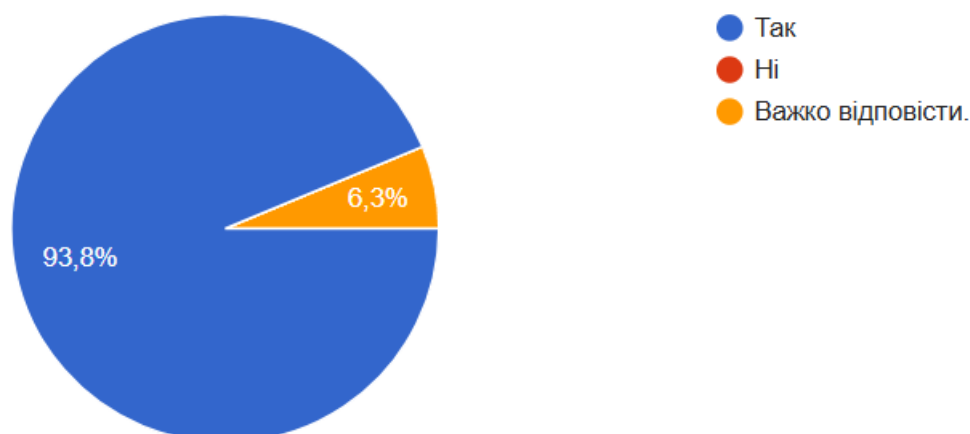
Якщо знаєте, то вкажіть ПІБ відповідальної особи
Кожевников П.П.

Чи перевіряються на Вашій освітній програмі студентські наукові роботи (дипломні, курсові, наукові статті, тези матеріалів конференції) на наявність плагіату?

Більшість здобувачів 90,6% (29 респондентів) знають про те що студентські наукові роботи перевіряються на плагіат; 6,3% (2 респондента) вагаються з відповіддю та 3,1% (1 респондент) не володіє інформацією.

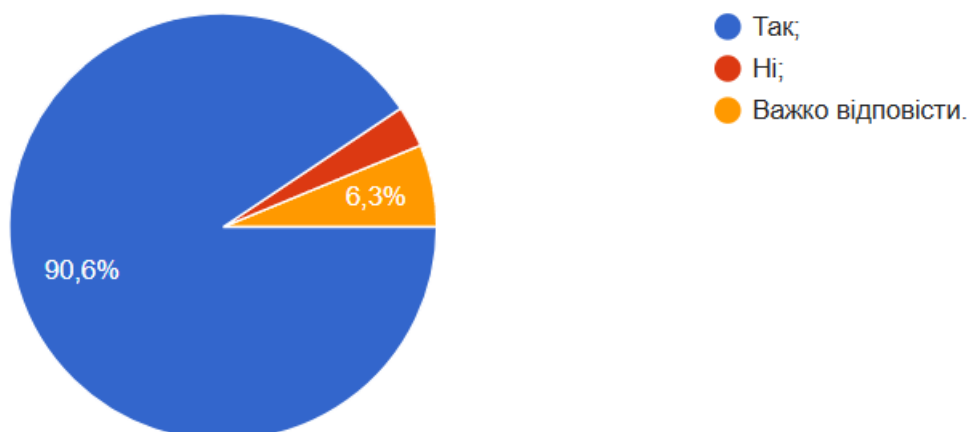
Чи знаєте Ви, що науково-педагогічний працівник, який виявив низький відсоток оригінальності у творах здобувачів вищої освіти, попереджає про це автора і виносить рішення про не допуск до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або про видачу нового варіанту завдання?

Результати анкетування демонструють високий рівень обізнаності студентів щодо наслідків низької оригінальності їхніх наукових робіт: 93,8% (30 респондентів) знають, що викладач має право вимагати доопрацювання або видачу нового варіанту завдання, якщо виявлено низький відсоток

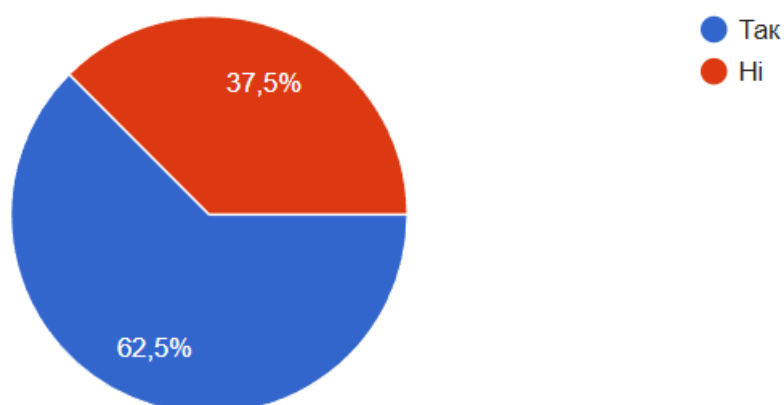
оригінальності. Це свідчить про ефективне інформування студентів щодо вимог академічної доброчесності. 6,3% (2 респондентів) відповіли «Важко відповісти», що може означати або недостатню комунікацію в окремих випадках, або особистий брак досвіду зі схожими ситуаціями.

На Вашу думку, чи дотримуються студенти нашого університету вимог академічної доброчесності?

На думку більшості здобувачів 90,6% (29 респондентів) студенти нашого університету дотримуються вимог академічної доброчесності; та 6,3% (2 респондента) вагаються з відповіддю та 3,1% відповіли «ні».

Чи перевіряєте Ви самостійно свої дипломні/курсіві роботи на унікальність тексту?

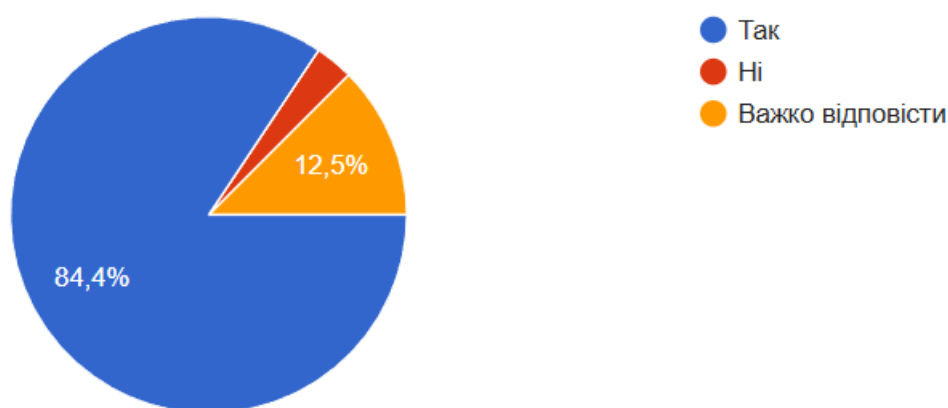

62,5% (20 респондентів) здобувачів самостійно перевіряють свої дипломні/курсіві роботи на унікальність тексту, 37,5% (12 респондентів) – самостійно не перевіряють.

Якщо так, то якою саме програмою Ви користуєтеся?

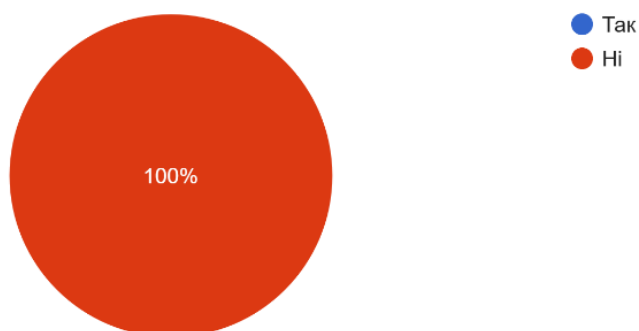
Advego Plagiatus
unicheck
plag.com.ua
<https://www.plag.com.ua/>

Чи знаєте Ви, що розгляд спірних питань з наукової етики покладаються на Комісію з питань наукової етики та запобігання академічного плагіату в академічній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького?

За результатами анкетування, більшість студентів знають про існування відповідної комісії в університеті: 84,4% (27 осіб) відповіли «Так», що свідчить про високий рівень обізнаності студентів щодо механізмів вирішення питань академічної доброчесності. 12,5% (4 особи) зазначили «Важко відповісти», що може вказувати на недостатню поінформованість або відсутність особистого досвіду взаємодії з комісією. 3,1% (1 особа) обрала варіант «Ні», що може свідчити про прогалини в комунікації між університетом та студентами.

Чи зверталися Ви до цієї комісії за консультацією?

Результати опитування показують, що жоден із респондентів не звертався за консультацією до цієї комісії: 100% (32 особи) обрали варіант «Ні», що свідчить про відсутність запитів на консультації щодо питань академічної доброчесності.

Попри високу обізнаність студентів про існування Комісії з питань наукової етики, фактичне звернення до неї за консультаціями відсутнє. Це може свідчити про кілька можливих факторів: Відсутність потреби у консультаціях через достатній рівень розуміння академічної доброчесності. Недостатня поінформованість про те, у яких випадках і як саме можна звертатися до комісії. Відсутність довіри або переконання, що питання можна вирішити іншими способами.

Пропозиції за результатами опитування з академічної доброчесності

Підвищити рівень обізнаності здобувачів щодо академічної доброчесності. Оскільки 12,5% респондентів частково розуміють це поняття, варто організувати додаткові роз'яснювальні лекції, тренінги та практичні заняття. Окрім традиційних заходів, можна використовувати сучасні цифрові інструменти, такі як відео-інструкції, інфографіки та інтерактивні вебінари, що допоможуть здобувачем краще засвоїти основні принципи доброчесності

Навчання здобувачів правильному цитуванню та оформленню наукових робіт, що допоможе знизити рівень несвідомого плагіату.

Організувати роз'яснювальні зустрічі, під час яких здобувачам пояснюватимуть, у яких випадках можна звертатися до Комісії з питань наукової етики та запобігання академічного плагіату та як саме це зробити (створити анонімну форму звернення).

Провести спеціальні семінари із наукового письма, воркшопи із коректного використання джерел, а також курси із критичного мислення, що буде сприяти підвищенню рівня самостійності та відповідальності здобувачів у навчальному процесі.